

To: [redacted] [redacted]@ggdhm.nl]
From: [redacted]
Sent: Tue 10/20/2020 12:46:49 PM
Subject: RE: Cluster of cases among choir members - follow up
Received: Tue 10/20/2020 12:46:00 PM

Dank, voor de info. Ja, gehoord van die [redacted] op mijn advies is sequentie-analyse ingezet * kleine wereld... *
Maar ze doet natuurlijk ook meer dan alleen zingen met de kinderen, en afstand houden hoeft op de basisschool niet, dus of het door t zingen komt, weten we dan toch ook niet zeker..
Groet, [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@ggdhm.nl>
Sent: dinsdag 20 oktober 2020 14:36
To: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Subject: RE: Cluster of cases among choir members - follow up

Ik heb [redacted] een paar keer gevraagd of hij er al wat binnen heeft maar nog geen helder antwoord. Haarlem bewaard de samples slechts 1 week! Dus de samples van Leidse koor die in Streeklab Haarlem zijn geanalyseerd waren al weg. Een paar van Leiden die in andere laboratoria zijn geanalyseerd zijn al wel opgestuurd als het goed is.
Bijna geheel Alkmaar koor was in Haarlem geanalyseerd, hopelijk was ik daar nog optijd. Geen respons op mail en [redacted] kreeg ik niet te pakken
Bij Bij het wageningen koor lijkt het wel aardig te lukken, corona-arts doet aldaar in ieder geval erg zijn best.

Had je gehoord van [redacted] in onze regio die had gezongen met haar klas en 5-6- kinderen had geïnfecteerd? Interessante casus wel. Wordt in ieder geval ook gesequenced, mijn collega's gaan daar nu achteraan.

Groetjes

Van: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Verzonden: dinsdag 20 oktober 2020 13:13
Aan: [redacted] <[redacted]@ggdhm.nl>
Onderwerp: RE: Cluster of cases among choir members - follow up

Ha, helder.

Ik begon er zelf over, over de serologie, maar dat hadden we dan misschien eerder moeten bedenken. Zou het beeld wel completeren. Zullen we het in het volgend overleg brengen? Is wel weer een gedoetje om het geregeld te krijgen, vrees ik. De monsters voor fylogenie hebben prioriteit, is dat een beetje gelukt?

Groet, [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@ggdhm.nl>
Sent: dinsdag 20 oktober 2020 13:07
To: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Subject: RE: Cluster of cases among choir members - follow up

Hi [redacted]

[redacted] heeft op 2 oktober getest en testte toen negatief. Heeft verder bij de vragenlijst aangegeven niet te denken corona te hebben doorgemaakt tussen februari en september (obv klachtne of contact met bewezen positief geteste personen). Serologie kan natuurlijk, is het dan interessant om bij iedereen die niet of negatief getest is serologie te doen?

Groeten,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>

Verzonden: dinsdag 20 oktober 2020 12:31

Aan: [redacted] <[redacted]@ggdhm.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>

Onderwerp: FW: Cluster of cases among choir members - follow up

Hoi [redacted] even alleen naar jou: weten we of [redacted] het niet al heeft doorgemaakt? Zou ook een reden kunnen zijn dat hij niet besmet is geworden. Evt serologie?

Heb ik niet eerder aangedacht.. Groet, [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>

Sent: dinsdag 20 oktober 2020 10:52

To: [redacted] | [redacted] <[redacted]@binnenmilieu.nl>; [redacted] <[redacted]@ggdhm.nl>; [redacted] | [redacted] <[redacted]@binnenmilieu.nl>

Cc: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>

Subject: RE: Cluster of cases among choir members - follow up

Beste [redacted] en [redacted]

Dank voor de info/update. Kunnen jullie in de correspondentie ook [redacted] meenemen (zie cc)? Alvast dank.

Eerdere ontvangen mails heb ik al doorgestuurd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted] [redacted]

[redacted]

National Centre for Hygiene and Safety (LCHV)
National Coordination Centre for Communicable Disease Control (LCI)
National Institute for Public Health and the Environment (RIVM)

Postbus 1, 3720 BA Bilthoven, The Netherlands

+31 (0)30 [redacted] | +31 (0)30 [redacted] | +31 (0)6 [redacted] | In office: [redacted]

[redacted] | [redacted]@rivm.nl | [redacted]@rivm.nl | www.lchv.nl

---

Van: [redacted] | [redacted] <[redacted]@binnenmilieu.nl>

Verzonden: maandag 19 oktober 2020 10:27

Aan: [redacted] <[redacted]@ggdhm.nl>; [redacted] | [redacted] <[redacted]@binnenmilieu.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>

Onderwerp: RE: Cluster of cases among choir members - follow up

Beste [redacted]

Zoals net afgesproken stuur ik je hierbij even het lijstje met aspecten die we graag over de repetitie zouden willen weten:

- Datum, tijd en duur van de repetitie;
- Activiteit tijdens deze repetitie (inschatting % van de tijd zingen, praten, stil zijn);
- Duur pauze en hebben mensen zich verplaatst door de ruimte?
- Adres van de locatie + evt. specificatie welke zaal.
- Volume ruimte (lengte, breedte, hoogte)
- Afmeting ramen en stand tijdens de repetitie
- Mechanische ventilatie aanwezig in bijvoorbeeld toilet / keuken?
- Stond de verwarming aan? Zo ja type verwarming en locatie.
- Foto's ruimte waar de locatie en ramen op te zien zijn.

Hopelijk kun jij op een deel van de vragen antwoord geven en kunnen we voor de overige bij de gebouwbeheerder terecht. Alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@ggdhm.nl>

Verzonden: maandag 19 oktober 2020 08:41

Aan: 5.1.2e | 5.1.2e <5.1.2e@binnenmilieu.nl>; 5.1.2e | 5.1.2e <5.1.2e@binnenmilieu.nl>

CC: 5.1.2e @rivm.nl

Onderwerp: RE: Cluster of cases among choir members - follow up

Beste 5.1.2e

Bedankt voor jullie respons. Veel van jullie vragen kan ik wel beantwoorden, die zijn besproken met 5.1.2e. Daarnaast heb ik contactgegevens van de beheerder van het gebouw. Wellicht heeft zij een bouwkundige plattegrond en als jullie ter plekke willen komen kan zij vast ondersteunen.

Met 5.1.2e is zeker al contact geweest, hij raadde mij weer aan contact met jullie op te nemen!

Ik probeer je in de loop van de dag even te bellen 5.1.2e als dat geen probleem is, dan kunnen we het een en ander bespreken.

Groeten,

5.1.2e

5.1.2e infectieziektebestrijding i.o.

5.1.2e

GGD Hollands Midden

Team infectieziektebestrijding

Sector Algemene Gezondheidszorg

Bezoekadres: Parmentierweg 49, 2316 ZV Leiden

Postadres: Postbus 121, 2300 AC Leiden

Tel: 06 5.1.2e

E-mail: 5.1.2e @ggdhm.nl

"De GGDHM verwerkt bij het uitvoeren van haar (wettelijke) taken uw persoonsgegevens. Meer informatie hierover en over uw rechten als betrokkene vindt u op de website: www.rdoghm.nl/privacy. U kunt ook contact opnemen met de afzender van deze e-mail."

Van: 5.1.2e | 5.1.2e <5.1.2e@binnenmilieu.nl>

Verzonden: vrijdag 16 oktober 2020 23:14

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

CC: 5.1.2e <5.1.2e@ggdhm.nl>; 5.1.2e | 5.1.2e <5.1.2e@binnenmilieu.nl>

Onderwerp: RE: Cluster of cases among choir members - follow up

Beste 5.1.2e

Dank voor de informatie. Zoals telefonisch al aangegeven: ik en mijn collega 5.1.2e zijn zeker bereid om even mee te denken over de genoemde Leidse case.

Zie wel gelijk al dat het lastig is om op basis van de nu beschikbare informatie echt input te leveren. Anders gezegd: zolang we niet een echt goed beeld hebben van de situatie / de situatie ter plekke niet hebben kunnen bekijken is het echt koffiedik kijken allemaal. Om een zinvolle uitspraak te doen over de eventuele rol die ventilatie heeft gespeeld (c.q. het effect van luchtstromingen) hebben we detail informatie nodig.

Bv over de afmetingen van de ruimte (oa ook de hoogte), over eventueel aanwezige mechanische ventilatievoorzieningen (bv afzuiging in een pantry of nabijgelegen toilet), evt. over de verwarming (stond die misschien al aan?), over het type raam (inclusief eventuele uitzetmechanismes). Misschien dat er een officiële bouwkundige plattegrond beschikbaar is?

Hoe dan ook: de ervaring leert dat met een uurtje ter plekke kijken (liefst op een moment dat er iemand aanwezig is die een korte rondleiding kan geven, die weet hoe het gebouw werkt, wat er aan installaties aanwezig is) we vaak sneller een inschatting kunnen maken dan met alleen op papier eea bekijken. Maar mocht het om bepaalde redenen ongewenst zijn om ter plekke te gaan kijken dan bedenken we een andere aanvliegroute.

Wat ook uitermate handig zou zijn is weten op welke dag en op welk tijdstip men hoelang oefende. Eea opdat we de factor weer (winddruk op gevels) mee kunnen nemen.

Het exacte adres van de zaal is ook handig om te weten qua dat we dan via google maps kunnen kijken hoe het zit met omliggende gebouwen (heeft weer invloed op de winddruk op de gevels en dus op de ventilatie binnen tgv openstaande ramen).

Verder zou het ook heel handig zijn als we binnenkort even konden bijpraten met bv 5.1.2e (of 5.1.2e misschien dat zij ook antwoorden heeft). We willen dan mn vragen stellen als: hoe laat begonnen jullie? Welke percentage van de tijd is er gezongen? Wanneer was de pauze? Waar stond men toen? Hebben de ramen en deuren de hele tijd open gestaan? Etcetera.

buiten verzoek
Maar mijn collega 5.1.2e werkt wel gewoon door komende week. Mocht jij of 5.1.2e gelijk begin van de week al stappen willen maken: 5.1.2e is te bereiken via het volgende nummer: 06- 5.1.2e

Tot slot: mijn advies zou zijn om ook 5.1.2e van de TU Delft (Virmus) even erbij te betrekken (is dacht ik al gebeurd?). Qua dat 5.1.2e en ik daar waar het om koor covid veiligheid en koor covid besmettingen zo nu en dan samen optrekken (denk dat we elkaar qua kernexpertises goed aanvullen).

Met vriendelijke groet,

5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e 5.1.2e REHVA

bba binnenmilieu
casuariestraat 5
postbus 370
2501 cj den haag NL

+31 (0) 88 5.1.2e
www.binnenmilieu.nl
5.1.2e @binnenmilieu.nl

Van: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Verzonden: donderdag 15 oktober 2020 15:23

Aan: 5.1.2e | 5.1.2e <5.1.2e@binnenmilieu.nl>

CC: 5.1.2e <5.1.2e@ggdhm.nl>

Onderwerp: FW: Cluster of cases among choir members - follow up

Dag 5.1.2e

Zoals telefonisch besproken.

5.1.2i Wetenschappelijk beraad

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Graag jou visie op basis van de beschikbare gegevens.

Ik heb 5.1.2e CC gezet. Via haar kan je, indien beschikbaar, aanvullende informatie vragen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

National Centre for Hygiene and Safety (LCHV)

National Coordination Centre for Communicable Disease Control (LCI)

National Institute for Public Health and the Environment (RIVM)

Postbus 1, 3720 BA Bilthoven, The Netherlands

+31 (0)30 5.1.2e | +31 (0)30 5.1.2e | +31 (0)6 5.1.2e | In office: 5.1.2e

5.1.2e

@rivm.nl

5.1.2e

@rivm.nl

| www.lchv.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are

requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl *De zorg voor morgen begint vandaag*

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl *De zorg voor morgen begint vandaag*

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*